

[Undervisningsministeren.]

onel forklaring på, at systemet indeholder hele 3 uacceptable karakterer, for det vil i givet fald kunne blive til fordel for den enkelte elev.

Den nye folkeskolelov indeholder ingen forudsætninger om, at der skal være regler om et bestårkriterium, og den ville heller ikke kunne gøre det. Efter denne lov, hvor den enkelte elev selv bestemmer, i hvilke fag han eller hun vil gå til prøve, og hvor der i 10. klasse tillige kan blive tale om, at den enkelte elev går til prøve på ét niveau i nogle fag og på et andet i andre, findes der ikke nogen som helst rimelig mulighed for at lægge karakterer sammen og beregne et gennemsnit. Resultatet af den enkelte elevs præstationer ved prøverne må betragtes fag for fag og kan eventuelt sammenholdes med årskarakteren, der er udtryk for skolens endelige bedømmelse af elevens standpunkt i faget forud for prøven. På dette grundlag forsvinder for mig at se enhver rimelig begrundelse for at operere med hele 3 karakterer, der hver for sig meddeler det uacceptable i elevens præstation eller standpunkt. Det må være nok med én.

At intervallerne mellem de uacceptable karakterer i 13-skalaen er 3 gange, henholdsvis dobbelt, så store som mellem de øvrige karakterer i skalaen bortset fra intervallet 11-13, er yderligere et bevis for, at denne skala er tilvejebragt på et grundlag af forudsætninger, som vil forsvinde med den nye lovs gennemførelse.

En opretholdelse af den differentiering, der ligger i den nederste ende af 13-skalaen, kunne meget vel afholde svagere elever fra at indstille sig til prøve eller elever overhovedet fra at gå til prøve i deres svagere fag. En hensigt om en sådan konsekvens har der vel ikke været ved opstillingen af det prøvesystem, den nye lov indeholder. Har dette været tilfældet, har jeg i hvert tilfælde ikke forstået det.

I den debat, der har udviklet sig om karaktersystemet i folkeskolen, er det blevet nævnt som en mangel ved en forenklet skala, at den ikke ville give den enkelte elev samme mulighed for, hvad man kunne kalde at stige i graderne, som den nuværende skala giver. Hertil vil jeg for det første sige, at det er karakteristisk, at man kun hører om, at en elev lettere kan stige i graderne

inden for en skala med mange trin, selv om der i så tilfælde må være nøjagtig den samme mulighed for, at en elev også lettere kan falde i graderne. Her er der nok tale om en mindre heldig forveksling mellem på den ene side bedømmelse og på den anden side belønning eller straf. Jeg stiller mig også nok lidt tvivlende over for den lykke, der hos en elev skulle være forbundet med at stige fra én uacceptable karakter til en anden uacceptable karakter. Det er den slags lykke, som meget let kan opstilles af personer, som heldigvis selv er afskåret fra at have eller have haft brug for at få del i en sådan lykke. Hvis det er den enkeltes lykke, så bestemmes den nok bedst af den enkelte selv.

Nogle har fremhævet den opmuntring for eleven, der kan ligge i en fremgang i karakterer, men når en sådan opmuntring er begrænset til 8., 9. og 10. klassetrin, hvor der ydermere kan blive tale om, at karaktergivningen indskrænkes til 2 gange om året, så synes jeg, at argumentet er særdeles svagt. Der må selvfølgelig findes frem til andre former for opmuntring end den, som nogle her forestiller sig. Karakterer egner sig ikke som motivation; de er et meddelelsesmiddel over for omverdenen.

Et forhold, som jeg skal nævne ganske kort, er selve den karakterfordeling, som finder sted. I forbindelse med 13-skalaen har vi været vant til den såkaldte normalfordeling, der betyder, at de yderste karakterer i hver sin ende af skalaen er sjældne; mens karaktererne på skalaens midterste trin er meget hyppige. En sådan fordeling giver mere en bedømmelse af eleverne i forhold til hinanden end en bedømmelse i forhold til det, der kræves. Jeg mener, der må være grund til at sigte imod en bedømmelse i forhold til det sidstnævnte, altså i forhold til det, der kræves. I modsat fald vil lovens bestemmelser om fælles prøvemulighed efter 9. klassetrin for elever fra grundkursus og elever fra udvidet kursus for mig at se få nogle besynderlige konsekvenser; der næppe kan have været tilsigtet. Elever fra grundkursus, der fuldt ud opfylder de krav, som undervisningen har stillet til dem, vil ikke kunne få ret meget over en middelkarakter. Jeg tror ikke, at de partier, der vedtog folkeskoleloven, kan have haft dette i tankerne.